

Særligt, det vil sige noget Særskilt, Noget, som Enhver har for sig selv. Ingen kan være i Fællesskab med sig selv; er han med sig selv alene om Noget, saa er det, som engang var et fælles Anliggende, blevet et særligt Anliggende. Jeg troer derfor ikke, at man efter Ordets almindelige Betydning paa nogen Maade er berettiget til at sige, at Fællesanliggender ere visse Anliggender, som man nu engang har vænnet sig til at betragte som fælles. Man maatte da i Loven kunne finde en Definition, som godtgjorde, at dette Ord „fælles“ havde faaet en saadan belysning og vrang Betydning, men denne Definition findes slet ikke, og den kan heller ikke findes. Naar vi undersøge, hvorledes vi ere komne til Benævnelserne „fælles“ og „særlig“, hvorledes de ere gaaede over i Lovsproget, saa ville vi finde, at de ere begyndte allerede i 1853, den første Gang, da Ministeriet Orsted forelagde et Forslag til Kongerigets Grundlov, som skulde træde istedetfor Grundloven af 5te Juni 1849, saasnart Monarchiet traadte i Virksomhed for Fællesanliggenderne. Naar vi undersøge dette Forslag, vil man see, at det var aldeles klart, at den Maade, hvorpaa man dengang forstod „Fællesanliggender“, var den, at de vare saadanne, som virkelig vare fælles. Samtidig med, at dette skete, var Monarchiet allerede forsaavidt traadt i Kraft og Virksomhed med Fælles og Særligt, som det allerede havde udviklet sig til en Kjendsgjerning, at Rigsdagen selv bevilgede efter $\frac{2}{3}$ for Fællesanliggenderne og efter en Heelhed for de særlige Anliggender, og de Bevillinger, som fandt Sted dengang, og den Betragtningssaaade, som da gjorde sig gjældende, ere ikke alene gaaede over i Statsbudgettet, men ogsaa i Regnskaberne, og ere senere blevne benyttede som det afgjørende Grundlag for Tvivlsmaal om, hvad der var fælles og særligt: Dengang Forordningen om en Forsatning for Monarchiets Fællesanliggender kom frem, den 26de Juli 1854, var allerede i Praxis dette Spørgsmaal afgjort; paa ganske saa Tvivlspunkter nær var man i Grunden enig fra alle Sider. I Forsatningerne for Slesvig og Holsteen, som dengang vare traadte frem, var der hovedsagelig fastsat, hvad der skulde være fælles, men

der var ingen Opregning af, hvad der skulde være særligt. I Kongerigets Lovgivning, som dengang var under Arbejde, nemlig Indskrænkningssloven, var der en § 15 i det Forslag, som jeg før nævnte, hvori det meget tydeligt var stillet frem, hvad der skulde være særligt, og det gik over i § 2 i den senere Form, som Loven fik. Dette Punkt var altsaa bragt paa det Nene dengang, den 26de Juli 1854, thi det hedder der: Fællesanliggender ere alle, som ikke udtrykkelig ere bestemte at skulle være særlige for de enkelte Landsdele. Denne Forordning udtaler altsaa ikke en Regel, hvorefter der skal handles, men den udtaler en Kjendsgjerning, som allerede var tilstede. Den kan altsaa ikke bruges til nogen Definition, saasnart man gaaer udenfor denne Kjendsgjerning. Det var dette, der gjorde, at da man skulde gaae fra Forordningen af 26de Juli 1854 til Forsatningen af 2den October 1855, blev det klart, at denne Sætning, som man optog der, kunde give Anledning til de allerførste Stridigheder om enkelte Punkter, og for disse enkelte Punktets Skyld ansaaes det for nødvendigt at tilføie en Bestemmelse i Lovens § 22, som indsætter Geheimestatsraadet som en Confliktinstans, hvorved det skal afgjøres, om disse enkelte Sager skulle henføres til det ene eller det andet Sted. Det var en Paragraph, som i det saakaldte Thvemandsråd gav Anledning til ikke saa Handlinger, og dette var ganske naturligt, idet alle Holstenerne og Slesvigerne, som ikke havde denne Opregning af de specielle Anliggender i deres særlige Forsatninger, vare ængstelige for, at vi skulde benytte os af denne Passus og indbringe deres særlige Anliggender under Fællesskabet, sigende, at de ikke vare særligt opregnede. Man trostede dem da med at sige: I staae paa lige Fod med Kongeriget i saa Henseende; der forlangtes imidlertid en Competenceinstans, og da man ikke kunde stabe Noget, som var fyldestgjørende, henviste man dem til Geheimestatsraadet. Geheimestatsraadet var endnu dengang en Trøst for de andre Landsdele; man traadte endnu bestandig dengang, at det kunde have Styrke til at modstaae det, som man — jeg siger ikke med Rette — frygtede, nemlig at den repræsentative Indflydelse fra Kongerigets Side skulde blive saa stor, at der